

18. Delovni list

AKORDI Z DODANO SEKSTO

1. LASTNOSTI:

- pomembna skupina nedominantnih akordov izvira iz harmonskega odnosa konsonančne sosednje note. Četverozvoki te vrste niso zgrajeni (zgolj) po sistemu nizanja terc, pač pa pri njih pride do dodajanja sekundnega intervala na kvintakordno osnovo. Pride do svojevrstnega razhajanja med teorijo in prakso: teoretično tako zgrajen akord sovпада s prvim obratom septakorda – kvintsektakordom. Njegov osnovni ton naj bi bil tisti, ležeč seksto nad basom. V resnici kaže vse od 18. stoletja naprej uporaba tega sozvočja, da so kot osnovni ton razumeli najnižji ton sozvočja, prej omenjenega – dodano seksto – pa kot prehajalni oz. (blago) disonančni - torej tendenčni ton, ki pričakuje razvez postopno navzgor;
- akord z dodano seksto predstavlja na nek način sozvočje z dvema osnovnima tonoma, enim sicer pričakovanim, teoretičnim in drugim dejanskim – basovim tonom.
- akord z dodano seksto srečamo v terčni funkcionalni harmoniji daleč najpogosteje na S (omenja ga že Philippe Rameau kot sixte ajoutée akord), prisoten pa je predvsem še na T.
- zelo pogost je v kadenci, bodisi pred D ali K – kvartsektakordom, lahko pa tudi pred zaključnim T akordom.

2. DODANA SEKSTA

- razvezuje se postopno navzgor, glede doseganja pa je lahko **harmonična** ali **melodična**. Slednja je lahko dosežena s terčnim skokom navzdol iz podvojenega osnovnega tona kvintakorda ali postopno navzgor iz podvojene kvinte kvintakorda;

3. OZNAČEVANJE:

- akord ima v praksi različne označbe, kot morda še najprimernejša

S (ii)₅⁶ oz. T (vi)₅⁶

Zgledi:

~ vpišite funkcijske ter generalbasne označbe

125. R. Schumann: Phantasiestücke, Op. 12, št. 6

Langsam

126. J. Brahms: In stiller Nacht

Etwas langsam

127. R. Wagner: *Pet pesmi Matihilde Wesendonk, št.5, Träume*

Sehr mässig bewegt

Musical score for Wagner's 'Träume'. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat) and the time signature is 3/4. The piece is marked with dynamics *p* and *pp*. The melody in the treble staff features a series of eighth notes and quarter notes, while the bass staff provides a steady accompaniment of eighth notes.

Vaje:

52.

Exercise 52: A two-staff exercise in C major, 2/4 time. The treble staff contains a sequence of chords and single notes. The bass staff contains a sequence of notes. Below the bass staff, the following fingering numbers are provided: 8 6 / 5 - ; 8 7 / 5 - ; 8 6 / 5 - ; 6 5 / 4 3 ; 8 6 / 5 - ; 8 9 / 8 7.

53.

/generalbasne oznacbe vpišite sami/

Exercise 53: A two-staff exercise in B-flat major, 3/4 time. The treble staff contains a sequence of chords and single notes. The bass staff contains a sequence of notes. The instruction above the staff reads: "/generalbasne oznacbe vpišite sami/".

Continuation of Exercise 53, showing the final measures of the piece in B-flat major, 3/4 time.

54.

o(3)

Exercise 54: A two-staff exercise in B-flat major, 3/4 time. The treble staff contains a sequence of chords and single notes. The bass staff contains a sequence of notes. Above the first measure of the treble staff, the instruction "o(3)" is written. Below the bass staff, the following fingering numbers are provided: 8 6 / 5 - ; 2 ; 5 8 / 3 - ; 4 3 / 3 - ; 6 6 / 4 ; 8 7 / 6 5 / 4 3 ; 4 (3) / 3 (3) / 3 ; 4 ; 8 6 / 5 - ; 6 6 / 4 ; 8 7 / 10 8 / 5 7 / 4 3.